

Ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς και η ερμηνευτική προσέγγιση της Πατερικής παράδοσης

Βλ. Χρήστος Αραμπατζής, *Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Ερμηνευτικής*, Ostrakon Publishing, Θεσσαλονίκη 2014, σ. 520-535

Βασική πηγή του αγίου Γρηγορίου Παλαμά Θεσσαλονίκης (1296-1359): Μαξίμου Όμολογητοῦ, *Περὶ διαφορῶν ἀποριῶν τῶν ἁγίων Διονυσίου καὶ Γρηγορίου*, PG 91, 1031-1033, 1208-1209, 1412.

Ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς στους *Αποδεικτικούς Λόγους* ως προς τη μεθοδολογία αναφέρεται στον Βαρλαάμ Καλαβρό, ενώ ως προς το περιεχόμενο στον Ιωάννη Βέκκο (1230-1297)

Μέθοδος Βαρλαάμ Καλαβρού (1290-1348):

- Φιλοσοφική και διαλεκτική.
- Διάκριση χωρίων σε «διωρισμένα» - «γνώριμα» και σε *συνάδοντα* και *ἀπάδοντα*.
- Αυτόνομη νοησιαρχική μέθοδος.
- Διαλεκτικός συλλογισμός. Άρση αντιφάσεων μέσω της διαλεκτικής.

Μέθοδος αγίου Γρηγορίου Παλαμά:

- Σωτηριολογική. Έμφαση στη σωτηριολογική προοπτική των δογμάτων
- Διάκριση σε *ἀναγκαιότατα δόγματα* και σε *θεολογούμενα* = *μὴ ἀναγκαιότατα*
- Η πατερική παράδοση διά της αγιότητας διαρκεί σε όλη την εκκλησιαστική ιστορία και δεν διαιρείται χρονολογικά και ποιοτικά και αξιολογικά σε πρότερη και ύστερη, αλλά είναι ενιαία
- Σειρά εξέτασης: Α) Παράθεση θεολογικού ερωτήματος. Β) Έλεγχος συνάφειάς του και πατερικών ρήσεων Γ) Έλεγχος αγιογραφικών ρήσεων Δ) Καταγραφή ερμηνευτικών εκδοχών των αντιπάλων και σύγκριση με τη σκοπιμότητα των πατερικών αποφάνσεων με έμφαση αφενός στη σωτηριολογική προοπτική των Πατέρων και αφετέρου στις καταστροφικές σωτηριολογικές επιπτώσεις των αιρετικών εκδοχών.
- Έμφαση στη θεωτική εμπειρία.